

REFERAT FRA PASTORALRÅDETS 106. MØDE

18. – 19. november 2022

Severin, Middelfart

Lørdag, den 18. november

Punkt 1

Formanden byder velkommen. Glæder sig over at mødes med det nye Pastoralråd. Der er mange nye medlemmer, men også en del gengangere - det giver en god kontinuitet. Biskoppen byder ligeledes velkommen og ønsker alle et godt møde.

Punkt 2: Valg af dirigent

Forretningsudvalget foreslår Lea Noval som dirigent, hvilket Pastoralrådet godkender. Lea konkluderer, at mødet er lovligt varslet og indkaldt i henhold til vedtægterne.

Punkt 3: Navneopråb

Der var afbud fra følgende: Jaime Morales Henriquez og Maria Truelsen.

Punkt 4: Formandens beretning

Der har været blandende mødeformer i forbindelse med Forretningsudvalgsmøderne (FU). Det har været en god løsning, idet FU-medlemmerne er spredt ud over hele Danmark.

På det første møde blev Pastoralrådsmøderne (PA) planlagt. Man har fulgt resultatet af oplægget fra seneste PA. Dette betyder, at der ud fra foreslåede emner er planlagt møder 2 år frem. Kan ikke love, at der kommer et nyt kursus for menighedsrådsmedlemmer. Leo Roed kan ikke længere påtage sig denne opgave, og der er ikke fundet en erstatning.

FU har bl.a. beskæftiget sig med udnævnelse af medlemmer til skolebestyrelserne. Disse ud-nævnes for 2 år ad gangen.

Økonomi er en fast del af emnerne på FU, hvilket også er tilfældet på PA.

Der bliver udarbejdet et referat af alle FU; referaterne bliver sendt ud til alle medlemmerne af PA.

Der henvises til den udsendte Formandsberetning.

Punkt 5: Biskoppens beretning

Præstesituationen:

Man ser altid på, om der er tilstrækkeligt med præster, således alt kan fungere.

Livio Casale og **Daniel Ebert** blevet præsteviet hhv. 2. juli og 6. august. Pastor Livio er ud-nævnt til andenpræst i Randers, Viborg og Silkeborg, pastor Daniel til andenpræst ved domkirken og i menigheden i Hvidovre.

Der er kommet en ny jesuit til Aarhus **Pater Szczepan Urbanowicz SJ**

Som allerede meddelt er også **pater Daniel Nørgaard SJ** vendt tilbage til Danmark og indgår i kommunetetet ved Sct. Augustins kirke.

Den tidligere sognepræst i Odense, **Pater Janusz Turek CmsR** kommer til Næstved. Hvad han skal herefter, finder man ud af.

2 præster udgår af bispedømmets præsteskab:

Pastor Kamil Brogowicz ønsker at prøve sit kald i et præstefællesskab i Polen.

Mariano Cardiello har ønsket helt at forlade præstegerningen.

Dødsfald:

En tidligere præst i Bispedømmet fra Sri Lanka, **Pater Anton Thevaraj Frederick OMI**, omkom ved en trafikulykke i begyndelsen af november.

Præstestuderende:

Lukas Macko studerer nu på det engelske kollegium i Rom.

To nye studerende på præstekollegiet Redemptoris Mater.

Afhændelsen af **Dalum Kloster** har været længe undervejs. Er solgt til MT Højgaard. Skal bruges til mange formål. Det er trist, at der bliver færre og færre søstre i Danmark. Der er naturligvis gjort mange overvejelser om en eventuel anvendelse i Bispedømmet, bl.a. som kursuscenter. Selvom Bispedømmet fik Dalum Kloster foræret, ville det ikke være økonomisk muligt. De nye ejere har lovet at respektere stedets historie.

Lovtiltag, som **vanskeliggør trossamfundenes virkelighed**:

Det værste er nok tvangsoversættelser af prædikener, som også har givet genklang i udlandet. Hvad en kommende regering vil foretage sig, står hen i det uvisse.

Der skal tages hul på den nye trossamfundslov – en revision. Emnet omkring ligestilling i kirkerne kan komme på tale igen. Der findes meget høje gebyrer for forlængelse af opholdstilladelser.

Diverse:

Biskoppen deltager i katolsk-luthersk samtalegruppe, der mødes 2 gange om året. Gruppen har sidst været på studietur til Rom. Besøget rummede også et møde med Pave Frans

De tyske biskopper er til ad limina i Rom, hvor bl.a. Den synodale vej i Tyskland bliver diskuteret.

Energibesparende foranstaltninger i vores kirker: Kirkeministeriets forslag kan ikke direkte implementeres i vores sammenhæng. Situationen er meget individuel for de enkelte kirker.

Der bliver spurgt ind til **Katolske Kirkebøger**:

Dette emne har Jacob Messerschmidt undersøgt og kommer her med følgende kommentarer:

Den Katolske Kirke har "altid" ført kirkebøger

1645:

Kong Christian IV indfører lov om, at der skal føres kirkebog i alle danske sogne. Kirkebøgerne skal også indeholde oplysninger om fødte og døde i sognet.

1674 -82:

Fredericia får status af religiøs fristad med religionsfrihed for katolikker, jøder og reformerte.

Også de katolske landes gesandtskaber i København får lov til at oprette en egentlig menighed med tilhørende kirkebøger. Bl.a. de katolske menigheder, mosaisk trossamfund og tre reformer-

te kirker bliver i 1682 anerkendte trossamfund ved kongelig resolution med ret til at føre egne kirkebøger over menighedernes medlemmer.
Frem til 1958 bliver yderligere 6 kristne trossamfund anerkendt ved kongelig resolution med ret til at føre egne kirkebøger.

1857:

Betegnelsen ministerialbøger erstatter betegnelsen kirkebøger.

De katolske menigheder skal ifølge kirkeretten stadig føre de katolske kirkebøger også føre ministerialbøger.

På et tidspunkt giver landsarkivet tilladelse til, at katolske oplysninger (f.eks. firmelse) kan indføres i de civile ministerialbøger.

Hvad må man som ministerialbogsførende???

- Navngive
- Foretage navneændring
- Vie med civil gyldighed
- Udstede navne-, dåbs-, - og vielsesattester med civil gyldighed.

1968:

CPR-nummeret indføres. Kirkerne registrerer fortsat fødsler, vielser og døde og melder dette til folkeregisteret. De anerkendte trossamfund skal nu melde kirkelige handlinger, der har civil gyldighed, tilbage til et folkekirkesogn samt til folkeregisteret. De anerkendte trossamfund ophører med at være fødselsregistrerende.

1970:

Ny ægteskabslov: Nye trossamfund hedder godkendte trossamfund, og må ikke føre ministerialbøger.

Katolske menigheder, der er oprettet efter 1970 fører derfor ikke selv ministerialbøger. Derfor skelner vi fx i Katolsk lommebog mellem anerkendte og godkendte menigheder.

2002:

Den nye elektroniske kirkebog indføres, men kun for folkekirkens registerførere.

De anerkendte trossamfund skal stadig melde kirkelige handlinger, der har civil gyldighed tilbage til et folkekirkesogn, så de kan registreres i folkeregisteret. Men folkekirken opererer nu udelukkende digitalt, mens de anerkendte trossamfund opererer analogt.

2012:

Baptisterne beslutter at stoppe med at føre ministerialbøger

December 2017:

Trossamfundsloven bliver vedtaget af samtlige partier i folketinget undtagen Enhedslisten.

Det betyder at særstatus som "anerkendt" trossamfund forsvinder og alle 185 trossamfund i Danmark udenfor folkekirken er nu anerkendte.

I loven hedder det:

»§ 23. Ministerialbogsføring i forbindelse med navngivning, navneændring, vielse og udstedelse af navne-, dåbs- og vielsesattest i de trossamfund, der er anerkendt ved kongelig resolution før den 1. januar 1970, ophører.«

Det betyder at vi nu ikke længere skal foretage civilregistreringer, men kun skal føre Katolske Kirkebøger.

Hvad må man så IKKE, når man ikke længere fører ministerialbog???

Man må *ikke* -

- Navngive
- Foretage navneændring
- Udstede navne-, dåbs-, - og vielsesattester med civil gyldighed.

Hvad *må/skal* vi stadig gøre?

Føre Katolske Kirkebøger over:

- Dåb
- Firmelse
- Optagelser
- Vielser
- Begravede & bisatte
- Udstede "katolske" attester på ovenstående

Derfor er vi i gang med at udarbejde disse bøger, som så skal føres ens i alle katolske sogne.

Punkt 6: Budget v/administrationschef Thomas Larsen (TL)

Budgettet fremlægges til godkendelse.

Man budgetterer ikke med ret store ændringer, både vedrørende udgifter og indtægter. MEN det betyder større og større underskud på den ordinære drift.

De almindelige indtægter dækker ikke mulighed for drive fælleskassen.

Vi får dog renter af midler, som kan benyttes til at leve for. I perioden 2020/2021 var der meget store finansielle indtægter. I 2022 får vi forventeligt et stort underskud på de finansielle områder. Som alle ved, har 2022 været et vanskeligt år.

Næste år budgetterer vi med et positivt resultat, som bringer det samlede resultat for året tæt på nul.

Vi taler om et status quo mhp. aktivitetsniveauet. Kirken lever af tidligere tiders opsparing. Hvis vi ikke havde en opsparing, ville det ikke være godt.

Vi skal derfor fokusere på kirkeskatten. November måned bruges hertil. På næste PA deltager vores kirkeskatkonsulent.

Kirkeskatten vil fortsat være et vigtigt punkt at koncentrere sig om.

Vi vil ikke budgettere med tal, som vi ikke tror på, derfor er forskellen for 2022 og 2023 ikke stor.

Vi bruger en del penge på at administrere kirkeskatten, men det er vigtigt, ellers kommer der ikke skat ind. Udgifterne deles mellem Bispekontoret og sognene.

Fremlæggelse af

Udskrivningsprocenten – mindst 1% af indtægt. Dette er skattefradragsberettiget.

Reguleringsprocenten – stiger med en procentsats. Er 3%. Det er lønindeks, som ligger til grund herfor. Ligger på ca. 2,5 procent.

Dette er forudsætningerne for budget 2023 og skal godkendes af PA.

Andre driftsindtægter ligger i gennemsnit på 2,5 millioner. Dækker arv. Kan variere år for år.

Økonomisk er det en fordel at afholde PA her i Middelfart, idet Magleås var dyr.

Katolsk Orientering er blevet betydeligt dyrere at trykke og distribuere.

Aflæggelse af det konsoliderede regnskab skal sendes **SENEST den 1. marts 2023**.
Bispekontoret skal indsende den 31. maj 2023.

Bogføringens kontoplanen er blevet ændret til E-conomic. TL opfordrer til, at alle sogne benytter dette system. Desuden kommer der en ny lovgivning, der betyder, at alle bilag skal uploades elektronisk. Vores regnskaber skal forventeligt også fremadrettet gennemgås af en statsautoriseret revisor. Bispedømmets revisor Beierholm vil tages sig af dette. Kræver dog, at alle sogne benytter E-conomics. Det er ekstremt vigtigt, at bilag skannes, og det skal være RIGTIGE bilag.

Ellers kan den statsautoriserede revisor ikke godkende bilagene.

Der findes 9 sogne, der ikke bruger e-conomics. Hvorfor?

Der er gjort og gøres en stor indsats. Flere sogne sender kasserer ind til Bispekontoret, hvor de oplæres. Men, man presser ikke sognene, men gør reklame.

Alt skal være på plads i 2024.

Kommentarer:

Pau Castillo: har man overvejet, hvad man kan gøre med de store udgifter ifm. Katolsk Orientering. TL: Biskoppen vil fortsat gerne have, at den udsendes med post, altså ikke udelukkende en elektronisk version.

Sr. Terese – note 5: undrer sig over det lave tal på kr.10.000 mhp. evangelisering. anbefaler, at man sætter beløbet op.

TL: Dækker for nuværende udgifter til diakon Kaares mobile kirke.

Biskoppen:

Selvfølgeligt er evangeliseringen vores største opgave.

Hvordan kan man bedst komme ud med budskabet: man taler om, hvorledes evangeliseringen skal foregå. Hvordan får vi andre uden for kirken i tale?

Denne opgave skal planlægges først, inden man kan fokusere på at bruge pengene hertil.

Meget afhænger af mennesket selv, hvorledes får man noget i gang.

Sr. Terese: glad for at høre dette.

Biskoppen: det vigtigste for evangeliseringen er mennesker, der brænder for sagen. Man må også vurdere enkeltsager. Man skal være åben over for nye evangeliseringsprojekter.

P. Birkheuser: man skal være opmærksom på, hvad man bruger pengene til.

Der ligger meget i udgifterne: præsterne evangeliserer, udgifter til kateketer, indkøb af bøger til firmelse – dvs. tallet for evangeliseringen kan ligge i andre tal i regnskabet, men med anden overskrift.

Lea Noval: Hvorfor er DUK ikke med i regnskabet?

TL: for nogle år siden blev det aftalt, at aktiviteterne skal hvile sig i selv. Hvilket de også gør – udspang af en sparerunde i 2016, altså status quo.

Filip Lazarow: har man en målsætning for, hvornår man kan give tilskud til f.eks. DUK.

TL: man skal op over 25 millioner kroner, før vi kan gå i nul. Driften skal hænge fornuftigt sammen.

Niels Engelbrecht:

Vi har prøvet af stabilisere situationen inden for de sidste ca. 8 år. Der er solgt flere bygninger. Der er ikke sat noget mål, men en drift, som kan hvile i sig selv. Kirken bruger alt for få penge, men vi skal have et fundament først.

TL: kirkeskatten er det ømme punkt.

Udskrivningsprocenten, reguleringsprocenten og fordelingsprocenten, som angivet på slides, kan tiltrædes af Pastoralrådet.

Punkt 7: Den Synodale Proces v/formanden for Bispedømmets synodearbejdsgruppe Stine Rørbæk Møller og Niels Messerschmidt

I dag tales om, hvor Den synodale Proces er nu. Ved sidste møde talte vi om resultaterne.

De tre nøgleord – fællesskab, deltagelse og mission – var oplægget til synoden i vores Bispedømme.

De vigtigste punkter i den danske syntese – den røde tråd:

Messen er det centrale for fællesskabet. Man var i små menigheder bange for forskellige sproggrupper, hvilket kunne opleves som en splittelse. I høringerne fik man mulighed for at tale sammen, hvorved der blev løst op for situationen. Vi skal lære at leve med kirken med alle de diversiteter, der findes.

Fællesskab beskæftigede sig også med begrebet "ikke at være den almindelige katolik" – f.eks. gengifte, LGBT – de bliver ikke rigtigt hørt.

17 af vores præster er etniske danskere, resten kan give problemer med sprog, men også at man kommer fra et andet miljø. Dette skal der arbejdes med.

Kirkemusik – især hos unge – man ønskede en moderne form for musik i kirken.

Som kirke skal vi lære at gå sammen - ikke i takt - men sammen.

Præsters sproglige og kulturelle forudsætninger udfordrer deres egne og lægfolkets deltagelse. Betyder, at man gerne vil med i beslutningsprocesserne.

Hvordan kan vi forandre noget, som vi sammen kan være med til at ændre?

Vi er et fællesskab. Men vi lukker os lidt inde i os selv. Vi skal være udadvendte. Det kræver, at lægfolk bliver hørt og har indflydelse. Det kræver, at man bliver uddannet – måske især kvinder, som kan deltage i ledelsesprocesser. Kvinder er meget aktive i kirken, men oftest ikke i ledende positioner.

Pave Frans har brugt meget tid på at tale om klerikalisme. Præsten har en funktion i kirke, som kan betyde, at han ikke er så lydør. Det kræver, at vi som lægfolk bliver uddannede – vi skal styrke dette område. Budskabet skal kunne formidles af alle.

Lægfolkets forståelse af deres rolle i kirken, hvorledes de kan bidrage både i det indre og det ydre liv. Kan foregå ved katekese.

Overgrebssagerne er et åbent sår – mistet tillid til kirken, som har mistet sin troværdighed og autoritet.

Vi skal blive bedre til at være et fællesskab.

Sr. Terese: forskellige sproggrupper skal også ses som en berigelse.

De forskellige sproggrupper skal prøve at løfte den danske gruppe. Man kan starte en international gruppe, hvor alle grupper er inviterede.

Styrkelse af den teologiske indsigt – er absolut nødvendigt, især hvis man skal tale til Folkekirken om vores tro.

Der er blevet tilføjet et ekstra år til den synodale proces.

Det handler om at bevæge sig væk fra individualismen og ind i fællesskabet.

Den synodale proces – den kontinentale fase:

1. Kirken er et hjem. Har man ikke hjemme er man i eksil. Er man hjemme savner man dem, som er i eksil
2. Vi skal lytte til hinanden og lytte til dem, der ikke plejer at blive hørt. Lade os selv blive rørt og formet af det vi hører. Dette modarbejdes af klerikalisme, individualisme, Kirkens hierarkiske struktur, afstand mellem rig og fattig.
3. Hvor er de unge? Behov for fokus på unge, deres åndelige og kirkelige dannelse og ledsagelse af dem.
4. Bekymring for dem der føler sig negligeret: Kvinder og unge, der ikke føler sig anerkendt, følgere af det ekstraordinære ritus, gengifte fraskilte, LBTQ+ personer
5. Bekymring for dem der er ekskluderet: Fattige, ensomme ældre, oprindelige folk, migranter, gadebørn, misbrugere, ofre for menneskehandel etc.
6. Kirken skal være nærværende i vores verden, og undgå at falde i verdslige fælder: "many of the underprivileged and those who were marginalised in society felt that they are also left out in the Church" (Filippinerne).
7. Kirken skal samarbejde med samfundet om at passe på jordens ressourcer
8. Stærkere økumenisk fællesskab
9. Der skal være plads til forskellige kulturelle udtryk i Kirken
10. Samfundet omkring os kan være til inspiration for Kirken
11. Vi skal modarbejde klerikalisme, som medfører isolation af præsterne og skader dén oplevelse af slægtskab, som bør forene alle. Nej til autoritet som magtudøvelse. Ja til autoritet, som tjener, skaber solidaritet og medansvar.
12. Kvinders rolle i Kirken: "Despite the great participation of women in various Church activities, they are often excluded from key decision-making processes. Therefore, the Church needs to improve its awareness and institutional aspects of their activities" (EC Korea).
13. Alle døbte har medansvar: "The experience made [...] has helped to rediscover the co-responsibility that comes from baptismal dignity and has let emerge the possibility of overcoming a vision of Church built around ordained ministry in order to move toward a Church that is 'all ministerial, which is a communion of different charisms and ministries.'" (EC Italy)
14. Mangel på synodale strukturer, dvs. fora hvor de kristne sammen kan lytte til Guds vilje og træffe beslutninger sammen... råd, som ikke blot skal konsulteres, men være steder hvor beslutninger træffes på baggrund af fælles skelnen (communal discernment)
15. For at styrke synodalitet er der behov for transparens i beslutninger og inddragelse af mennesker med relevante kompetencer
16. Formation/dannelse/uddannelse i synodalitet ses som nødvendig, dvs. det er ikke nok at skabe strukturerne – vi skal også lære at bruge dem

17. Synodal åndelighed: Byder forskelligheder velkommen og fremmer harmoni. Anerkender, at samtalen bliver mere frugtbar af forskelligheder: Vi skal flytte os fra jeg til vi

18. Messen – eukaristien er højdepunktet i vores fælles liv. Vigtigt at have en aktiv rolle i messen

19. Liturgiske konfliktpunkter. Det ekstraordinære ritus – for/imod. Økumeni – ønske om nadverfællesskab. Inkulturation.

20. Udfordringer i den aktuelle liturgi. Præsten som hovedperson – risiko for passivitet i menigheden. Kvaliteten af prædikener

21. Liturgiske udfordringer: Manglende adgang til at modtage eukaristien: Fordi man bor langt fra en kirke/en præst. Betaling for at deltage i messen. Gengifte fraskilte. Polygamiske ægteskaber

22. Det er vigtigt med socialt fællesskab i forbindelse med messe

Georg Høhling: tænker i virksomhedsprocesser.

Stine: Man kan ikke sammenligne Den synodale Proces med virksomhedsprocesser - der er tale om de troendes fornemmelse for, hvad Gud vil.

Biskoppen: processen bevæger sig på et meget overordnet plan. Men man kan se, at der er kommet en del konstruktiv ud af denne proces.

Det er ikke det umiddelbare formål at komme frem til radikale ændringer, men at høre, hvad der foregår i kirken.

Den synodale vej i Tyskland har været skudt i gang FØR den pavelige synodale proces
Man har meldt ud med meget skarpe meninger.

Punkt 7: Den Synodale Proces – fortsat v/Styregruppen

Feedback fra salen på de to spørgsmål til den kontinentale synodesamling

Spørgsmål 1 (Genklang):

- Hvilke af intuitionerne i arbejdsdokumentet giver størst genklang i Kirkens erfaring og virkelighed på i jeres menighed?
- Hvilke erfaringer i dokumentet er nye eller kaster nyt lys på vores virkelighed?

Spørgsmål 2 (Udfordringer):

- Hvilke væsentlige spændinger eller meningsforskelle i arbejdsdokumentet fremstår som særligt vigtige i et dansk perspektiv?
- Som følge heraf, hvilke spørgsmål eller udfordringer bør tages op og overvejes i de næste skridt i den synodale proces?

Helle Bjerre: Emnet 'børn & unge' er det vigtigste spørgsmål, da de jo er Kirkens fremtid. Når man kigger sig rundt under f.eks. søndagsmessen må man spørge sig, hvor er de unge generationer er henne?

Mikaela Engell: Alle 22 punkter i Stine Rørbæk Møllers resumé af synodedokumentet til den kontinentale fase synes 'luftige', idet ingen af dem kan man blive overrasket over eller uenige i. "Man bliver så træt [af disse selvfølgheder]".

Hertil svarer Stine RM, at hun ikke tror, at alle vil være enige i, at alle punkterne er indlysende.

Nora Palacios: Fremhæver punkt 2 & 5. Vi skal blive bedre til at hilse nye ansigter velkommen og invitere alle ind i menighedens fællesskab. Har dog oplevet, at selv om man inviterer nye ind i menigheden, er det ikke alle, som dukker op. Synes at punkterne fortrinsvis er procesorienterede og handler om arbejdsformer, hvori ingen punkter omhandler spiritualitet/åndelighed.

Beatrice Musomandera: Vi må huske på, at de missionerende og dem, som missionen retter sig imod, begge er en del af fællesskabet. Synes, at man i hendes menighed allerede har nået målet med den synodale proces, og ikke har afventet pavens og dennes konklusion(er) på processen, idet de synodale drøftelser har ændret fællesskabet ved at indplante disse samtaler lokalt set. Har oplevet i sin egen menighed, men også i en københavnsk mening, at man ikke er gode til at tage imod nye ansigter – det gælder fx flygtninge fra Ukraine.

Pastor Sigurd Sverre Stangeland: Som nordmand har det været interessant at iagttage den danske folkekirke, som er langt bedre til at holde på sine medlemmer end den norske folkekirke, hvor aktiviteterne – ligesom som i Den katolske Kirke – primært er centreret omkring dét, der har med messen at gøre. En sådan mentalitet ville måske fungere godt for 50 år siden, hvor børn havde et mere solidt kristent fundament med hjemmefra. Derfor er missionen nødt til at være meget mere udadrettet ligesom dén i Folkekirken. Vi må også blive dygtigere til at nå ud til folk, som ikke længere kommer i kirke – i stil med efterårets katolske 'Kom hjem'-arrangement i Kolding. Vi må være mere offensive og lade os inspirere af Folkekirken.

Knud B. Jørgensen: Spørgsmålet er hvordan vi inddrager de unge i Kirken og bliver bedre til at lytte til de unge, f.eks. i forbindelse med firmelsesundervisningen.

Georg Høhling: Lad os inspireres af de udenlandske grupper i bispedømmet. Som mangeårig Lourdes-medarbejder har det været inspirerende at opleve de unges begejstring over Kirkens universalitet og navnlig deres begejstring over musikken. Noget lignende opleves også ude i menigheden på Amager, som har godt fat i de unge – og hvor især vietnameserne og filippinerne er gode til at diske op med mad m.m. "Lad os gå på jagt efter hvad vi kan trække i vores eget bispedømmes kultur fra dem".

Søster Lioba: Mange af søstrene fra f.eks. vores tyske søsterkommunitet bliver overrasket, når de besøger os, over hvor lidt klerikalisme vi har i bispedømmet – vi snakker [på uformel vis] med alle, også biskoppen, hvilket jeg synes er en stor force hos os.

Marcelo Baltasar: Oplever at børnene har store huller i deres trosfundament, og tror at det skyldes, at videregivelse af troen fylder for lidt i mange hjem.

Biskoppen: Der gives udtryk for mange positive tanker og motiver ved den synodale proces. Vi skal blive ved med at fastholde dette.

Der udtrykkes dog også usikker om processens udkomme – men det må vi ikke lade os skræmme af. Den synodale proces er blevet igangsat på et meget bredt grundlag – vi er herhjemme allerede godt i gang med processen, og vi ser nogle af de punkter, som nævnes i dokumentet til den kontinentale fase, som selvfølgheder. F.eks. er klerikalismen ikke så udtalt herhjemme, og der er ikke de sidste 50 år sat begrænsninger for lægfolkets virke, herunder kvindernes.

Det er vigtigt også jævnlige at inddrage det åndelige aspekt, så vi med den synodale proces ikke udelukkende taler om strukturelle forandringer.

Nævnt blev også vigtigheden af messens og det liturgiske fællesskab. Det var heller ikke uden grund, at det første dokument som 2. Vatikankoncil frembragte, omhandlede liturgien.

Vi kan roligt blive ved med at engagere os i den synodale proces. Når biskoppen bliver spurgt om forventningerne til processen, svarer han, at han "er åben overfor positive overraskelser".

Dagen sluttede med messe og efterfølgende middag.

Ved det fælles aftenarrangement præsenterede Generalsekretær Maria Krabbe Hammershøj Caritas.

Søndag, den 19. november

Dagen startede med messe.

Punkt 8: Den nye missale v/Biskoppen

Biskoppen gav et rids af liturgireformen og gennemgik missalet.

Punkt 9: Eventuelt, afslutning

Sr. Terese Piękoś: Icon Amen blev udført af unge i Danmark. Blev udviklet i forbindelse med World Youth Days i Panama, nu i Portugal.

Al materialet har hun fået tilladelse fra sin orden til at anvende til en Facebookside. Er på 3 sprog: dansk, engelsk og polsk.

Facebooksiden er ikke færdig. Rundt om Icon Amen er nu isat en rosenkrans. Man vil gerne indbyde alle verdens unge på deres eget sprog at sende en hilsen på facebooksiden. Man kan som sædvanligt like og skrive kommentarer.

Det planlægges, at Icon Amen kommer på en storskærm i Lissabon.

Beder alle om at sprede budskabet.

Shan Lingeswaran:

Valfarter er dyre, og man havde ingen penge. Der blev sagt til hele den tamilske gruppe, hvorefter der blev indsamlet kr. 67.000.

Der vises billeder fra den tamilske valfart. Der holdes 5 valfarter om året forskellige steder i Danmark.

Marcello Baltasar: Tusind tak for 40 år i PA.

Biskoppen: tak til Marcello og hans trofasthed. Du er et godt eksempel på, hvorledes de udenlandske grupper kan engagere sig. Marcello brænder for sagen, fyrer op under andre. Du fordele tiden mellem Spanien og Danmark, men bruger Danmark som base. Har engageret sig meget i Sct. Ansgar i København.

Formanden takker for en god weekend. Vi har været meget langt omkring. Talt om budget, bogføring, den synodale proces etc. Stor tak til Stine Rørbæk Møller og Niels Messerschmidt.

Også stor tak til Maria Hammershøj fra Caritas for en fin aften. Tak til Lea for hendes gode overblik med funktionen som dirigent.

Takker Biskoppen for et fin indlæg om det nye missale.

Tidebøn og 2 messer er en vigtig del af fællesskabet, tak til Niels Engelbrecht.

Tak til Marianne Larsen for hendes referatagen.

Tak til Jacob for stort arbejdet med oplægget til Pastoralrådsmødet.

Formanden er meget glad for det nye PA.

Biskoppen:

Stor tak til Formanden for hendes fine måde at lede Pastoralrådet på. Godt, at du også er med i denne omgang. Takker Forretningsudvalget for deres medvirken.

Tak til Pastoralrådet – der har været både udskiftning og kontinuitet – alt skal ikke startes forfra.
Tak til jer alle og jeres engagement.
God hjemrejse. God Jul. Håber I formidler jeres tanker til jeres menigheder.
Tak for alle de institutioner, der deltager.
Tak for arbejdet med den synodale proces og den store begejstring, som er lagt for dagen.
Roser Lea Noval for hendes rolige måde at arbejde med dirigentfunktionen.

Referent
Marianne Larsen
27. november 2022

Referatet godkendt:

Dato: 12-12-2022

Lea Noval
Dirigent

Dato: 12-12-2022

Lillian Kristensen
Formand